COALIȚIA PENTRU SIGURANȚĂ RUTIERĂ

+++

CARTA ALBĂ A SIGURANȚEI RUTIERE

ROMÂNIA 2026

Siguranța rutieră nu este o opțiune.
Este o responsabilitate comună.

Cuprins
Carta Albă

I. De ce siguranța rutieră contează 3

II. Provocări principale 4

III. Coaliția pentru Siguranță Rutieră: activități și rezultate 2023-2025 6

IV. Bune practici în România și Europa 7

V. Obiective strategice 8

VI. Cum te poți implica 10

I. De ce siguranța rutieră contează

Siguranţa rutieră reprezintă una dintre cele mai presante provocări de politici publice din România, cu impact direct asupra vieţii cetăţenilor, funcţionării comunităţilor şi sustenabilităţii economice.

În pofida unor progrese recente, **România se menţine pe primele locuri în Uniunea Europeană la numărul de decese rutiere raportate la un milion de locuitori.** Conform datelor preliminare publicate de Comisia Europeană[1], rata mortalităţii rutiere în România a fost de **68 de decese la 1 milion de locuitori în anul 2025**, comparativ cu media de **43 de decese la 1 milion de locuitori în Uniunea Europeană**, decalaj care reflectă caracterul structural al problemei, precum şi persistenţa acesteia.

Accidentele rutiere nu sunt simple evenimente izolate. Ele afectează **vieţi omeneşti**, produc **traume fizice şi psihologice**, generează **costuri semnificative pentru sistemul medical** și un impact profund asupra familiilor, comunităţilor, precum şi asupra economiei în ansamblul său. În mod particular, datele recente arată vulnerabilitatea ridicată a pietonilor, care reprezintă o proporţie semnificativă atât din rândul victimelor, cât şi din cauzele generatoare de accidente grave.

Datele preliminare[2] comunicate de Poliţia Română pentru anul 2025 arată o **tendinţă de scădere** faţă de anul anterior, atât în ceea ce priveşte numărul accidentelor grave (3.950), cât şi al persoanelor decedate (1.293) şi rănite grav (3.125). Comparativ cu anul 2024, aceste valori reprezintă o **scădere a accidentelor grave cu 6,7%**, a **numărului de persoane decedate cu 12,5%** şi a **numărului de persoane rănite grav cu 3,7%**. Aceste evoluţii arată că **măsurile aplicate coerent şi consecvent pot produce rezultate**, însă nivelul absolut al victimelor rămâne ridicat și impune continuarea și aprofundarea intervențiilor.

De aceea, siguranţa rutieră nu poate fi tratată punctual sau reactiv. **Este nevoie de un plan coerent, de politici publice bine fundamentate şi de colaborare reală între autorităţi, societatea civilă şi mediul privat**, pentru a reduce costurile sociale şi, mai ales, pentru a salva vieţi.

1. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_26_672
2. https://politiaromana.ro/ro/comunicate/activitati-ale-politiei-romane-pentru-siguranta-rutiera-desfasurate-in-anul-2025

II. Provocări principale

Analiza datelor existente la nivel naţional evidenţiază un set de provocări structurale recurente, care explică nivelul ridicat al accidentelor rutiere grave din România, precum:

Comportament rutier periculos

confirmat de distribuţia cauzelor accidentelor grave.

- ✔ În 2025, conform datelor Poliției Române, principalele cauze generatoare de accidente rutiere grave au fost: traversarea neregulamentară a pietonilor (16,1%), neadaptarea vitezei la condiţiile de drum (15,3%) şi neacordarea priorităţii vehiculelor (9,5%);
- ✔ Consumul de alcool și substanțe psihoactive rămâne un factor major de risc: în 2025 au fost identificate **aproximativ 28.700 de persoane** aflate la volan sub influența alcoolului, iar polițiștii au constatat **3.858 de infracțiuni** de conducere sub influența substanțelor psihoactive;
- ✔ Neatenția și conducerea distrasă afectează capacitatea de reacție a șoferilor, în special în mediul urban.

Infrastructură rutieră insuficient adaptată

în special pentru participanții vulnerabili la trafic, caracterizată de:

- ✔ Lipsa măsurilor de calmare a traficului în zone urbane și periurbane (zone 30 km/h, treceri înălțate, limitatoare de viteză);
- ✔ Protecție insuficientă a participanților vulnerabili (pietoni, bicicliști, motocicliști);
- ✔ Semnalizare și marcaje rutiere necorespunzătoare sau degradate;
- ✔ Zone cu risc ridicat (proximitatea unităților de învățământ, trecerile de pietoni și intersecțiile complexe) insuficient tratate din perspectiva siguranței rutiere.

Lipsa educaţiei preventive şi a campaniilor constante

- ✔ Educația rutieră este insuficient integrată în formarea timpurie a copiilor și tinerilor;
- ✔ Campaniile de conștientizare sunt adesea punctuale, fără continuitate și fără evaluare sistematică a impactului;
- ✔ Lipsa programelor diferențiate pentru categorii distincte de participanți la trafic (pietoni, tineri, șoferi experimentați).

Monitorizare şi tehnologii insuficient implementate

- ✔ Începând cu **1 ianuarie 2025**, Poliţia Română utilizează sistemul automat de monitorizare a traficului **e-SIGUR**, bazat pe radare fixe, tip pistol, amplasate în afara părţii carosabile. În 2025, au fost aplicate **peste 21.000 de sancţiuni** prin intermediul acestui sistem, inclusiv reţineri permise pentru depăşiri extreme ale vitezei;
- ✔ Platforma **e-SAR** permite raportarea comportamentului agresiv în trafic; în 2025, **1.053 de sesizări** au fost finalizate cu proces-verbal şi suspendarea dreptului de a conduce;
- ✔ Deşi aceste instrumente marchează un progres important, utilizarea lor rămâne **neuniformă la nivel naţional**, iar potenţialul lor preventiv nu este încă pe deplin valorificat. Astfel, este demonstrată **necesitatea extinderii și utilizării consecvente a soluțiilor digitale de monitorizare a traficului**.

Fragmentare instituţională şi capacitate administrativă inegală

- ✔ Competenţele în domeniul siguranţei rutiere sunt distribuite între multiple autorităţi centrale şi locale, fără mecanisme suficiente de coordonare şi integrare a intervenţiilor;
- ✔ Ritmul de asumare şi implementare a măsurilor de siguranţă rutieră variază semnificativ la nivel local, generând diferenţe în protecţia participanţilor la trafic;
- ✔ Limitările administrative, tehnice şi de resurse afectează capacitatea de implementare a unor soluţii integrate şi sustenabile, în special în zonele cu risc ridicat.

III. Coaliția pentru Siguranță Rutieră: activități și rezultate 2023-2025

În perioada 2023–2025, Coaliția pentru Siguranță Rutieră a trecut de la construcție instituțională la impact public real, consolidându-și rolul de platformă națională de dialog și acțiune în domeniul siguranței rutiere.

Cea mai importantă realizare este **instituirea prin lege a Săptămânii Naţionale a Siguranţei Rutiere**, adoptată de Parlament în aprilie 2025. Aceasta reprezintă **prima victorie majoră de advocacy** a Coaliţiei şi un moment de referinţă pentru politicile publice din domeniu, creând un cadru anual dedicat educaţiei, conştientizării şi dialogului instituţional privind siguranţa rutieră.

Pe lângă acest rezultat legislativ major, Coaliţia a realizat, în mod concret:

Organizarea şi coordonarea primei ediţii naţionale a Săptămânii Naţionale a Siguranţei Rutiere (mai 2025), care a inclus:

- ✔ un eveniment central în Parlament,
- ✔ sute de activităţi educaţionale desfăşurate în şcoli şi comunităţi din întreaga ţară.

Derularea de campanii naţionale de informare, precum „Ţara accidentului la minut", prima campanie outdoor a Coaliţiei, care a adus în atenţia publică amploarea reală a evenimentelor rutiere din România.

Sprijinirea şi amplificarea proiectelor partenerilor, cu impact direct asupra copiilor, pietonilor, bicicliştilor şi motocicliştilor, inclusiv:

- ✔ programe de educaţie rutieră cu zeci de mii de participanţi;
- ✔ evenimente dedicate siguranţei motocicliştilor;
- ✔ concursuri şi iniţiative educaţionale realizate în parteneriat cu autorităţi publice.

Consolidarea dialogului instituţional, prin consultări constante cu autorităţi centrale şi locale, prezenţă susţinută în mass-media naţională şi recunoaştere oficială ca partener de dialog în domeniul siguranţei rutiere.

Dezvoltarea unei reţele naţionale funcţionale, care a ajuns la **peste 40 de membri activi** (companii, ONG-uri, instituţii şi experţi), organizaţi în grupuri de lucru tematice pentru politici publice, educaţie şi proiecte punctuale.

- ✔ **Obţinerea recunoaşterii naţionale şi internaţionale** pentru proiectele sale de comunicare şi advocacy.

Aceste rezultate arată că **abordarea colaborativă şi coerentă** poate genera schimbări structurale, inclusiv în domenii unde intervenţia publică este tradiţional fragmentată.
Experienţa acumulată a generat lecţii relevante pentru etapa următoare de dezvoltare a Coaliţiei. Abordările integrate, care combină educaţia, infrastructura, cadrul normativ şi parteneriatele public–private, s-au dovedit mai eficiente decât intervenţiile punctuale. De asemenea, proiectele pilot şi testarea soluţiilor înainte de scalare au demonstrat valoarea colaborării între autorităţi, mediul privat şi societatea civilă. Aceste lecţii fundamentează obiectivele strategice asumate pentru perioada următoare şi orientarea către intervenţii cu impact sustenabil.

IV. Bune practici în România și Europa

Reducerea semnificativă a victimelor rutiere este posibilă atunci când politicile publice sunt aplicate consecvent, integrate şi susţinute pe termen lung. Exemplele relevante, atât din România, cât şi din alte state europene, arată că schimbarea este realizabilă.

România

În România, **Strategia Naţională privind Siguranţa Rutieră 2022–2030** oferă cadrul de referinţă pentru reducerea numărului de persoane decedate şi rănite grav în accidente rutiere, în linie cu obiectivele europene. Acest cadru a fost consolidat prin **instituirea prin lege, la iniţiativa Coaliţiei, a Săptămânii Naţionale a Siguranţei Rutiere**, un reper anual dedicat educaţiei, conştientizării şi dialogului instituţional, care creează premisele unei abordări sistematice a siguranţei rutiere.
În plus, **proiectele pilot derulate în şcoli şi comunităţi locale** au demonstrat eficienţa intervenţiilor timpurii în schimbarea comportamentelor rutiere. Aceste iniţiative au vizat în special copiii şi tinerii, pietonii şi alţi participanţi vulnerabili la trafic, contribuind la creşterea nivelului de conştientizare şi responsabilitate rutieră la nivel local.
În acest context, **Coaliţia pentru Siguranţă Rutieră** a acţionat ca **platformă de catalizare**, reunind autorităţi, mediul privat, ONG-uri şi experţi, şi contribuind la susţinerea şi accelerarea politicilor publice existente, prin mobilizarea actorilor relevanţi şi promovarea unor intervenţii complementare, cu impact direct asupra educaţiei, comunicării şi dialogului instituţional.
Aceste acţiuni demonstrează că **abordarea colaborativă** poate genera rezultate concrete şi poate susţine implementarea obiectivelor strategice asumate de România.

SNSR
SĂPTĂMÂNA NAȚIONALĂ
A SIGURANȚEI RUTIERE

Europa

La nivel european, abordarea **„Vision Zero”** reprezintă unul dintre cele mai solide repere de politici publice în domeniul siguranţei rutiere, fiind aplicată în mod consecvent în state precum **Suedia** şi **Norvegia**. Această filozofie porneşte de la principiul că **niciun deces rutier nu este acceptabil** şi că sistemul de mobilitate trebuie proiectat astfel încât erorile umane să nu ducă la pierderi de vieţi.

Un exemplu relevant este **Helsinki**, care a atins recent un **obiectiv remarcabil: zero decese rutiere într-un an calendaristic (2024)**. Acest rezultat nu este întâmplător, ci consecinţa unor politici coerente aplicate pe termen lung, printre care:

- ✔ **introducerea pe scară largă a limitelor de viteză de 30 km/h** în zonele rezidenţiale;
- ✔ **reproiectarea intersecţiilor** şi a spaţiului stradal pentru a reduce conflictele dintre participanţii la trafic;
- ✔ **îmbunătățirea infrastructurii pentru pietoni și bicicliști**, inclusiv iluminat public, treceri de pietoni şi piste dedicate;
- ✔ dezvoltarea unui **transport public eficient**, care reduce dependenţa de autoturism;
- ✔ campanii constante de educaţie şi conştientizare rutieră.

Rezultatul obţinut de Helsinki arată că **reducerea mortalităţii rutiere la zero este posibilă în mediul urban**, atunci când viteza, infrastructura şi comportamentul sunt abordate integrat.

Astfel, experienţele din România şi din alte state europene converg către aceeaşi **CONCLUZIE**: **rezultatele sustenabile în siguranţa rutieră apar doar atunci când infrastructura, legislaţia, educaţia şi tehnologia sunt integrate într-o viziune unitară**, susţinută prin parteneriate şi monitorizare constantă.

Pentru România, aceste bune practici confirmă direcţia asumată şi subliniază importanţa continuării eforturilor comune, cu accent pe prevenţie, protecţia participanţilor vulnerabili şi utilizarea inteligentă a datelor şi tehnologiei.

V. Obiective strategice

Pornind de la datele disponibile, de la provocările structurale identificate şi de la experienţa acumulată în perioada 2023–2025, Carta Albă a Siguranţei Rutiere stabileşte un set de obiective strategice menite să contribuie la reducerea semnificativă a victimelor rutiere şi la susţinerea direcţiei europene de eliminare a deceselor cauzate de accidente rutiere (*Viziunea zero*).

Acestea sunt fundamentate pe o abordare integrată a siguranţei rutiere, aliniată principiilor „Safe System” promovate la nivel european. Această abordare porneşte de la premisa că erorile umane sunt inevitabile şi că reducerea semnificativă a victimelor rutiere poate fi obţinută doar printr-un sistem de mobilitate care integrează comportamentul uman, infrastructura sigură prin design, adaptarea vitezei la context şi utilizarea coerentă a tehnologiei şi a vehiculelor mai sigure. În acest cadru, responsabilitatea pentru siguranţa rutieră este una partajată, iar intervenţiile trebuie gândite complementar, nu izolat.

DOMENIU	OBIECTIVE
Legislaţie	✔ Susţinerea unui cadru normativ orientat spre prevenţie şi protecţia participanţilor vulnerabili, în special pietoni, copii, bicicliști și motocicliști; ✔ Promovarea unor politici publice coerente care să sprijine reducerea vitezei în zonele cu risc ridicat şi aplicarea consecventă a regulilor de circulaţie; ✔ Contribuţia la alinierea politicilor naţionale cu obiectivul european de reducere progresivă a victimelor rutiere către zero.
Educaţie	✔ Consolidarea educaţiei rutiere ca instrument central de prevenţie, prin susţinerea aplicării consecvente a cadrului legal existent privind educaţia rutieră în învăţământul preuniversitar; ✔ Susţinerea unor campanii recurente, bazate pe date, care să vizeze principalele comportamente de risc identificate (viteză, alcool, neatenţie); ✔ Dezvoltarea unor programe diferenţiate de educaţie rutieră, adaptate etapelor de viaţă şi categoriilor distincte de participanţi la trafic, cu accent pe responsabilitate şi schimbare de comportament.
Infrastructură	✔ Promovarea unei infrastructuri rutiere sigure prin design, în special în zonele urbane și periurbane cu risc ridicat, adaptată nevoilor participanţilor vulnerabili la trafic, în special pietoni, bicicliști şi utilizatori de vehicule uşoare, ca element central al prevenirii accidentelor rutiere; ✔ Susţinerea măsurilor de calmare a traficului, a îmbunătăţirii semnalizării şi a protecţiei participanţilor vulnerabili; ✔ Încurajarea abordărilor integrate, inspirate din bunele practici europene, care tratează infrastructura ca element-cheie al prevenirii accidentelor.
Parteneriate	✔ Consolidarea rolului Coaliţiei pentru Siguranţă Rutieră ca platformă naţională de dialog şi colaborare, care reuneşte autorităţi, ONG-uri, companii şi experţi; ✔ Dezvoltarea de proiecte comune, replicabile, cu impact măsurabil la nivel local şi naţional; ✔ Stimularea implicării mediului privat şi a comunităţilor locale în susţinerea iniţiativelor de siguranţă rutieră.
Monitorizare	✔ Susţinerea utilizării avansate a datelor şi a tehnologiilor digitale, inclusiv a soluţiilor bazate pe inteligenţă artificială, pentru fundamentarea deciziilor de politică publică în domeniul siguranţei rutiere; ✔ Promovarea utilizării integrate şi interoperabile a datelor relevante, precum şi a principiilor de date deschise, în condiţii de protecţie a datelor cu caracter personal, pentru creşterea transparenţei şi a înţelegerii riscurilor rutiere; ✔ Încurajarea evaluării, monitorizării și raportării periodice a impactului măsurilor de siguranță rutieră, prin utilizarea instrumentelor analitice și predictive, inclusiv pentru identificarea zonelor cu risc ridicat şi anticiparea evoluţiilor de risc.

VI. Cum te poți implica

Reducerea numărului de victime rutiere nu poate fi realizată de un singur actor. **Siguranţa rutieră este rezultatul implicării colective**, iar fiecare contribuţie contează.
Dacă reprezinţi o instituţie publică, o organizaţie, o companie sau dacă eşti un cetăţean interesat de siguranţa rutieră, te poţi implica activ prin:

Urmărirea activităţii Coaliţiei pentru Siguranţă Rutieră pe website şi pe canalele de social media, pentru a fi la curent cu iniţiativele, campaniile şi proiectele în derulare:
https://pentrusigurantarutiera.ro/
https://www.linkedin.com/company/coalitia-pentru-siguranta-rutiera/

Transmiterea de propuneri, observaţii şi exemple din comunitatea ta, care pot fi transformate în iniţiative concrete, prin formularul disponibil pe site-ul Coaliţiei:
https://pentrusigurantarutiera.ro/

Contactarea directă a Coaliţiei pentru Siguranţă Rutieră, pentru iniţierea de proiecte, parteneriate sau colaborări, la adresa:
office@pentrusigurantarutiera.ro

Aderarea la Coaliţia pentru Siguranţă Rutieră şi implicarea activă, contribuind la dezvoltarea şi implementarea de soluţii sustenabile:
https://pentrusigurantarutiera.ro/devino-membru/

Susţinerea şi asumarea, la nivelul autorităţilor şi instituţiilor publice, a obiectivelor strategice din prezenta Cartă Albă, prin integrarea acestora în politici publice, programe locale şi măsuri concrete adaptate specificului comunităţilor.

Schimbarea începe cu implicare, continuitate şi responsabilitate.
pentrusigurantarutiera.ro

Drumurile mai sigure se construiesc împreună.

+++ Membrii CSR

Expert Auto:
Stelian BRATU

COALIȚIA PENTRU

SIGURANȚĂ RUTIERĂ